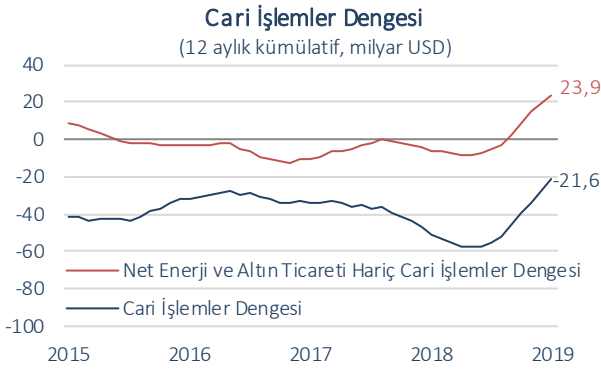

Cari açık Ocak ayında 813 milyon USD düzeyinde...

2019'un ilk ayında cari açık beklentilere paralel olarak 813 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Ocak ayında cari açık yıllık bazda %88,4 oranında azalırken, bu gelişmede dış ticaret açığında yaşanan daralma belirleyici oldu. Bir önceki yılın Ocak ayında 1,5 milyar USD açık veren altın ve enerji hariç cari denge ise bu yılın aynı döneminde 2,9 milyar USD fazla verdi.

12 aylık kümülatif verilere göre cari açık bir önceki aya kıyasla 6,2 milyar USD daralarak 21,6 milyar USD düzeyine geriledi. Söz konusu seviye Nisan 2010'dan bu yana cari açığın en düşük düzeyine işaret ediyor. Bu dönemde net enerji ve altın ithalatı hariç cari fazla ise 23,9 milyar USD ile tarihi yüksek düzeyde gerçekleşti.

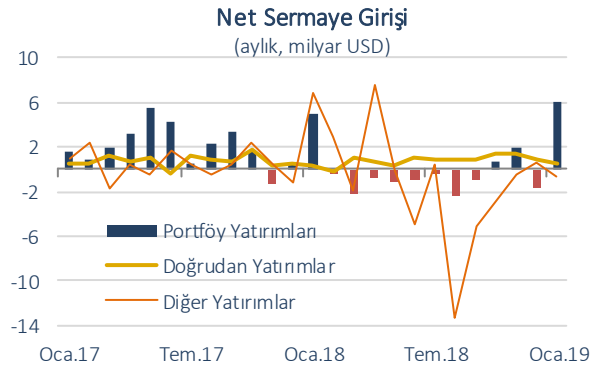

Altın ithalatındaki düşüş sürüyor.

2018'in Ocak ayında 2,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşen parasal olmayan altın ithalatı %75,6 oranında daralarak bu yılın aynı döneminde 558 milyon USD oldu. Böylece, 2018'in ikinci yarısından itibaren yıllık bazda daralma eğilimi sergileyen altın ithalatı 2019'un ilk ayında bu seyrini sürdürerek cari dengeye olumlu yönde katkı sundu. Seyahat gelirlerinde yaşanan toparlanma da 2019'un ilk ayında devam ederek cari açığı daraltmaya sınırlı da olsa katkı sağlayan unsurlardan biri oldu.

Portföy yatırımlarında güçlü giriş...

2018 yılı genelinin aksine 2019'un ilk ayında portföy yatırımları kaleminde güçlü sermaye girişi gözlemlendi. Küresel risk iştahında yaşanan artış paralelinde gelişmekte olan piyasalara yönelik gerçekleşen güçlü sermaye akımının etkisiyle Ocak ayında portföy yatırımları kaleminde 6,1 milyar USD'lik sermaye girişi yaşandı. Bu dönemde hisse senedi piyasasına 1,3 milyar USD'lik giriş yaşanırken, genel hükümetin gerçekleştirdiği yurt dışı borçlanmayla da bono piyasasına 3,4 milyar USD tutarında giriş sağlandı. Bankaların yurt dışı borçlanma senetleri ile 1,1 milyar USD tutarında kaynak yaratması da portföy yatırımlarını Ocak ayında yukarı çekti.

Doğrudan yabancı yatırımlar kaleminde Ocak ayında 586 milyon USD net sermaye girişi gerçekleşti. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içindeki sermaye yatırımı 420 milyon USD, gayrimenkul yatırımları 436 milyon USD oldu.

Diğer yatırımlar...

Yılın ilk ayında yurt dışı kredi geri ödemeleri diğer yatırımlar kalemindeki çıkışta önemli rol oynadı. Bu dönemde bankalar 2,2 milyar USD, diğer sektörler 162 milyon USD net kredi geri ödemesi gerçekleştirdi. Böylece 12 aylık kümülatif verilere göre bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %75 ile 2010'dan bu yana en düşük düzeyine inerken, diğer sektörlerde bu oran

Türkiye'ye Net Sermaye Girişleri

	12 aylık kümülatif veriler (milyon USD)		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2018	Ocak 2019	Aralık 2018	Ocak 2019
Cari İşlemler Dengesi	-27.813	-21.592	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	17.436	10.374	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	9.512	9.716	54,6	93,7
-Portföy Yatırımları	-2.864	-1.763	-16,4	-17,0
-Diğer Yatırımlar	-10.287	-17.753	-59,0	-171,1
-Net Hata ve Noksan	21.017	20.121	120,5	194,0
-Diğer	58	53	0,3	0,5
Rezervler⁽¹⁾	10.377	11.218	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

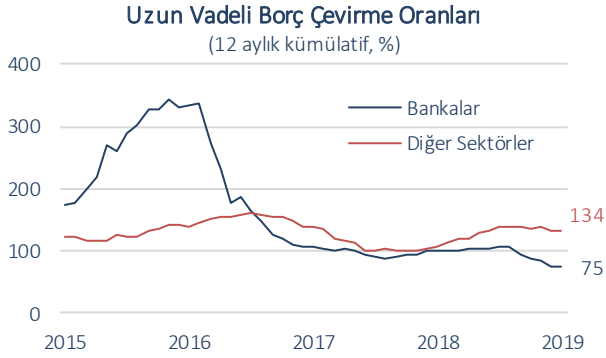
Kaynak: TCMB, Datastream

%134 ile yüksek kalmaya devam etti. Diğer taraftan, yurt içi bankaların yurt dışı muhaberlerindeki efektif ve mevduatı 2,4 milyar USD artarken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatını 2,2 milyar USD yükseltmesi söz konusu azaltıcı etkiyi sınırladı.

Ocak ayında resmi rezervler 3,5 milyar USD artışla yükselişini dördüncü aya taşıdı. Bu dönemde net hata ve noksan kaleminde ise 1,8 milyar USD çıkış yaşandı.

Beklentiler...

Ekonomik aktivitedeki ivme kaybı paralelinde dış ticaret açığında kaydedilen daralma cari dengenin seyrinde belirleyici olmayı sürdürüyor. Bu dönemde enerji fiyatlarının seyrinin cari dengeye olumlu yönde yansıdığı görülürken, altın ithalatında kaydedilen hızlı gerileme de cari dengedeki düzelmeye destek oluyor. 2019'un geri kalanında yurt içi ekonomik faaliyetteki yavaşlamanın cari dengeyi olumlu etkilemeye devam edeceğini düşünüyoruz. Bu çerçevede, 2018'i %3,5 düzeyinde tamamlayan cari açık/GSYH oranının 2019 sonunda %2 seviyesine ineceğini tahmin ediyoruz.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ocak		%	12 Aylık
	2018	2019	Değişim	Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-7.034	-813	-88,4	-21.592
Dış Ticaret Dengesi	-7.809	-1.570	-79,9	-35.449
Hizmetler Dengesi	1.053	1.274	21,0	24.915
Seyahat (net)	907	1.034	14,0	20.752
Birincil Gelir Dengesi	-486	-609	25,3	-11.819
İkincil Gelir Dengesi	208	92	-55,8	761
Sermaye Hesabı	33	28	-15	53
Finans Hesabı	-7.897	-2.577	-67,4	-1.418
Doğrudan Yatırımlar (net)	-382	-586	53,4	-9.716
Portföy Yatırımları (net)	-5.009	-6.110	22,0	1.763
Net Varlık Edinimi	242	-471	-	2.406
Net Yükümlülük Oluşumu	5.251	5.639	7,4	643
Hisse Senetleri	289	1.300	349,8	103
Borç Senetleri	4.962	4.339	-12,6	540
Diğer Yatırımlar (net)	-6.887	579	-	17.753
Efektif ve Mevduatlar	-3.952	48	-	5.270
Net Varlık Edinimi	-2.597	2.418	-	13.439
Net Yükümlülük Oluşumu	1.355	2.370	74,9	8.169
Merkez Bankası	-11	0	-100,0	4.286
Bankalar	1.366	2.370	73,5	3.883
Yurt Dışı Bankalar	872	2.215	154,0	3.078
Yabancı Para	-17	370	-	-2.117
Türk Lirası	889	1.845	107,5	5.195
Yurt Dışı Kişiler	494	155	-68,6	805
Krediler	-905	2.433	-	13.257
Net Varlık Edinimi	-317	-37	-88,3	401
Net Yükümlülük Oluşumu	588	-2.470	-	-12.856
Bankacılık Sektörü	-93	-2.213	2.279,6	-17.123
Bankacılık Dışı Sektörler	801	-162	-	5.077
Ticari Krediler	-2.029	-1.897	-6,5	-796
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükle	-1	-5	400,0	22
Rezerv Varlıklar (net)	4.381	3.540	-19,2	-11.218
Net Hata ve Noksan	-896	-1.792	100,0	20.121

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bařekonomist izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker řahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayřim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.